

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2022/2023 навчальний рік
5 клас

1. Запиши слова, вставивши, де треба, пропущені літери.

Різ...кий, яє...ний, колодяз..., к...шеня, про...кт, кр...мезний, уман...ський
передплі...я, пр...года, ч...пси.

(5 балів)

2. Спиши речення, постав наголоси у словах.

Цього дня, одинадцятого листопада, ви ідете разом на батьківські збори.
Завдання було легким.

(5 балів)

3. Розкрий значення слів, дібравши синонім. Уведи подані у вправі слова у словосполучення

Сторч, дебелий, кирпатий, заможний, гомонить.

(5 балів)

4. Пошир кожне речення двома другорядними членами. Запиши речення, підкресли головні члени.

Насунули хмари. Сонце сховалось. Посипав сніжок. Настав вечір. Налетів вітер.

(5 балів)

5. Розбери слова за будовою. До кожного з поданих слів добери по 3 споріднених.

Придорожній.

Котик.

Прохід.

(3 бали)

6. Відгадай загадку та склади за зачином твір-розповідь (обсяг – 1-1,5 сторінки). Добери заголовок.

*Сам він маленький,
Кожушок сіренький,
Прудкі ноги має,
Від вовка утікає.*

(12 балів)

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2022/2023 навчальний рік
6 клас

1. виправ помилки. Запиши слова правильно.

Чотирьома, священник, Богданна, Київа, Ігором, твітер, ютьюб, мережево, печення, присолонний.

(5 балів)

2. Вибери 5 правильно сформульованих фразеологізмів. Склади й запиши з ними речення.

Мати добру славу, впадати в очі, вдарити на сполох, кидатися в очі, діло майстра боїться, діло майстра величає, бути на хорошому рахунку, забити тривогу, у брехуни пошити, , зробити брехуном.

(5 балів)

3. Запиши слова за алфавітом. Постав наголос.

Приказки, ідемо, мережа, кажу, закінчив, арахіс, зручний, корисний, сум'яття, грабельки.

(5 балів)

4. виправ помилки. Запиши відредаговані словосполучення.

Вірна відповідь, вчитися музиці, приймати участь, задавати питання, гарно виглядає, вибач мене, є чому повчитися, п'ять гривнів, п'ять кілограм, екзамен по математиці, урок з української мови.

(5 балів)

5. Із кожним зі слів утвори по два словосполучення: а) у якому слово буде головним; б) у якому слово буде залежними. Запиши словосполучення. Головні слова у словосполученнях підкресли.

1. Світло. 2. Радість. 3. Говорити.

(3 бали)

6. Напиши твір розповідного характеру з елементами роздуму в художньому стилі на тему «Чи може бути робота цікавіша за гру?»

(обсяг – 1,5-2 сторінки).

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2022/2023 навчальний рік
7 клас**

1. Запиши слова, вставивши, де треба, пропущені літери. Постав наголоси.

*Пам...ятки, п...р...йдеи, зав...ршив, шв...дкісний, завда...я, інсп...ктори, люблю,
ід...те, пр...нести, Тараса.*

(5 балів)

2. Запиши речення, розстав пропущені розділові знаки. Підкресли головні і другорядні члени речення, визнач частини мови, якими вони виражені (надпиши над кожним словом).

Осінь швидко наворожила зиму і легкі білі сніжинки застеляли землю білим обрусом (І. Савка).

(5 балів)

3. Добери українські відповідники до слів іншомовного походження.

Ігнорувати, азарт, ілюмінація, ліквідувати, сервіс.

(5 балів)

4. Пошир кожне речення декількома різними однорідними членами. Запиши. Постав розділові знаки. Усі члени речень підкресли.

Сумно гомоніла діброва. Усі ми прагнемо любові. Скоро настане осінь. Цвіте ромашка в житті. Під вечір місто затихло.

(5 балів)

5. виправ помилки. Запиши відредаговані речення.

*Пам'ятник Соломії Крушельницької знаходиться біля Театрального майдану.
У прийомній участкового лікаря людно. Він любить морозиво і ходити пішки.*

(3 бали)

6. Напиши твір з елементами опису на тему «Краса весняного лісу».

(обсяг – 1,5-2 сторінки).

(12 балів)

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика

II етап

2022/2023 навчальний рік

8 клас

1. Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

Смарт/годинник, фла..єр, пів/пальто, станція (У,у)стинівка, (С,с)вят/вечір, устален..ий, інтернет/послуга, (М,м)арш (М,м)иру, екстрен..ий, меж..вий, Гор..вич, хлібо/булочний.

(4 бали)

2. Запиши речення, розстав пропущені розділові знаки. Виконай синтаксичний розбір речення: 1) підкресли головні і другорядні члени; 2) надпиши над кожним словом, якою частиною мови воно є; 3) дай загальну характеристику реченню.

Лірична пісня це душа народу це безмежне поле засіяне зернами історії і завітчане людськими надіями (М. Стельмах).

(6 балів)

3. Замініть активні дієприкметники на природні відповідники.

Освіжуючий напій, захоплюючі враження, існуюча система, знаючий учень, процвітаюча країна, бувший у користуванні, мюочі засоби, багато мітингуючих.

(4 бали)

4. З кожним з паронімів склади речення.

Еволюція – революція, майнути – гайнути, бучний – гучний.

(6 балів)

5. Утвори і запиши словосполучення.

Згідно (рішення), викликати (прізвище), алергія (щось), дійти (висновок), командувач (військо), працювати (комп'ютер), писати (рідна мова), інструкція (використання), хворіти (грип).

(3 бали)

6. Напиши твір-роздум за поданим висловом: «Немає людини, яка б не робила помилок, але той, хто виправляє свої помилки, – мудрець» (Китайська мудрість).

(обсяг – 2-2,5 сторінки).

(12 балів)

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап

2022/2023 навчальний рік

9 КЛАС

1. Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

Штрих/код, пів/Європи, (Д, д)ень (С, с)оборності (У,у)країни, (В, в)айбер, без..акон..я, інвест/про..кт, гир..вий, ч..хол, навіки/віків, розп..яття, йодо/вміс..ний, суспільно/важливий.

(4 бали)

2. Добери й запиши українські відповідники до іншомовних слів.

Авангардний, автентичний, авторитетний, активний, паритетний, потенційний, ідентифікувати, ініціатива, санкція, унітарний.

(5 балів)

3. Спиши речення, розстав розділові знаки. Письмово поясни, чи потрібна кома перед «як».

Ім'я Івана Сірка як ватажка було оточене ореолом нездоланності.

Усе життя Іван Сірко провів на війні і як справжній патріот присвятив його боротьбі з ворогами.

(4 бали)

4. Відредагуй словосполучення, у яких допущено лексичні помилки. Запиши їх правильно.

Будемо вперше знайомитися, жадність до збагачення, поступаємо до університету, переводити гроші на рахунок, сервісне обслуговування, біля тисячі сторінок, не дивлячись на погану погоду, протилежна сторона вулиці.

(4 бали)

5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Виконай синтаксичний розбір речення: 1) підкресли головні і другорядні члени; 2) надпиши над кожним словом, якою частиною мови воно є; 3) дай загальну характеристику реченню.

Круглі лисогори мов велетенські шатра кидали од себе чорну тінь а далекі штилі сизо-блакитні здавалися зубцями застиглих хмар (М. Коцюбинський).

(6 балів)

6. Напиши твір-роздум за поданим висловом: «Слідом за єдністю керівництва, збройних сил і законів єдність мови найбільшою мірою сприяє тому, щоб зробити єдність нації відчутною, міцною і благодивною» (А. Мадзоні).

(обсяг – 2,5-3 сторінки)

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2022/2023 навчальний рік
10 клас**

1. Подані слова запиши відповідно до вимог чинного правопису.

Міні/сукня, сам/на/сам, бод...арт, кримсько/татарський, будь/ласка, веб/дизайн, пів/оберт, Н(н)аціональний М(м)узей І(і)сторії) У(у)країни, В(в)есвітня Р(р)ада М(м)иру, без(с)/перестанку, ім....іграція, з/усіх/усюд, не/сьогодні/завтра, різ...б...яр, арф...яр, експ...р...мент.

(4 бали)

2. Дай відповідь на запитання:

а) правильною є відмінкова форма числівника: *дев'яноста чотирьома, семистами тьома, шістдесятьма вісьма;*

б) однакова кількість звуків і букв у кожному слові: *намалюєшся, Вітчизна, дзенькання;*

в) на другий склад падає наголос у слові: *зручний, закладка, завдання.*

(3 бали)

3. З'ясуй значення фразеологізмів.

Мов на духу, не в тім'я битий, витати в хмарах, хоч на край світу, перевернути душу, на головах ходити, поставити крапку над «і», обоє рябоє.

(4 бали)

4. Утвори словосполучення, уживши слова в дужках у необхідному відмінку.

Відповідати (українська мова), вибачати (син), хворіти (алергія), завдавати (біль), доглядати (хворий), навчатися (музика), нехтувати (небезпека), сваритися (дрібниці).

(4 бали)

5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Побудуй його структурну схему, зроби синтаксичний розбір: 1) підкресли члени речення; 2) надпиши над кожним словом, якою частиною мови є; 3) дай загальну характеристику всій конструкції й компонентам як умовним простим реченням.

І може довго б я мудрував біля того пояса аби раптом не пофортунило мені сьогодні мати почала діставати з комори з скрині з сипанки з-під сволюка і навіть з-за божниці свої вузлики (М. Стельмах).

(8 балів)

6. Напиши твір-роздум, підтримавши або спростувавши думку письменника Любка Дереша: «Неможливих речей немає. Є недостатня кількість спроб» (орієнтовний обсяг – до 3 сторінок).

(12 балів)

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр
науково-освітніх інновацій та моніторингу
XXIII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2022/2023 навчальний рік
11 клас

1. Подані слова запиши відповідно до вимог чинного правопису.

Мульти/медійний, арт/ринок, дівчинон...чин, не/до/вподоби, Д(д)амоклів М(м)еч, блиц/новини, лібрет...о, фе..єрверк, на/проти вагу, з(с)/під/лоба, М(м)іжнародна О(о)рганізація з М(м)іграції, п'єд...стал, десь/то, бод...білдинг, хто/зна/з/ким, пів/громади.

(4 бали)

2. Дай відповідь на запитання:

а) неправильно узгоджено числівник з іменником: *два киянина, два киянини, двоє киян;*

б) неправильно вжито форму кличного відмінка: *Ігорю, Олегу, Олексіє;*

в) синонімічними є фразеологізми, окрім: *з гармати по горобцях стріляти, іти на муху з обухом, комар носа не підточить.*

(3 бали)

3. До слів іншомовного походження добери українські відповідники.

Ліцензія, апеляція, елегантний, ідентичний, ліміт, інновація, компенсація, лінгвістика.

(4 бали)

4. Відредагуй речення.

Мені в якості організатора конференції доручили зустріти делегацію і допомогти їм влаштуватися у готелі. Збори продовжуються уже годину, тож доведеться рахуватися з чужими думками. Його спочатку звільнили через халатне відношення до роботи, але потім рішення відмінили. По суботам власник книжного магазину переводив всю налічку на благодійність.

(4 бали)

5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Побудуй його структурну схему, зроби синтаксичний розбір: 1) підкресли члени речення; 2) надпиши над кожним словом, якою частиною мови є; 3) дай загальну характеристику всій конструкції й компонентам як умовним простим реченням.

Вітер на всі боки обертав кожухарку-метелицю і вона широко розкинувши поли кожуха то захлинулась жагучим потаємним шепотом то лютувала і як їй манулось розтрушувала над землею холодну вовну (за М. Стельмахом).

(8 балів)

6. Напиши твір-роздум, підтримавши або спростувавши думку письменниці Світлани Талан: «Людя́м здається, що вони змінюють події, проте іноді події змінюють людей» (орієнтовний обсяг – до 3,5 сторінок).

(12 балів)